

Redacția:
Strada Beriului Nr. 2.

Toate manuscrisurile ce privesc conținutul foii sunt a se adresa redacției.

Manuscrisuri nu se înapoiază — Epistole nefrancate nu se primesc.

Un număr costă 16 bani.

ACTIVITATEA

Foaie politică, economică, socială și literară.

Administrația:
Strada Beriului Nr. 2.

Prețul de abonament:
pe an 8 cor., pe 1/2 de an 4 cor., pe trei luni 2 cor.
Pentru România și străinătate
Pe an 20 franci.

Inserțiunile se acordează conform tarifului obicnuit.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Pe lângă activitate.

II.

(S) Cei mai mulți dintre cei cari azi trag la îndoială că o politică de »activitate« ar putea scoate carul politice noastre din imalul în care s'a înglodat din pricina nepriceperii vizitilor sei politici, trebuie puși pe socoata ideii greșite, ce-o au despre politica de »activitate«.

Obicnuți, de tineri încă, se vadă în politica noastră »națională« un cal de bătae, un mijloc potrivit spre a alunga vremea, o temă inexhaustibilă pentru deprinderi de stil, nu se pot ridica peste idea, că a face politică e de ajuns să dispui de o adunătură de frase moștenite dela tați, moși și strămoși, că e de ajuns să înjgheb o scacă adresă de aderență sau un ridicol protest.

Intreaga noastră acțiune politică, abstrăgând dela conferența națională dela 1892, se reduce la această gimnastică de frase.

Dușmanii politice de »activitate« nu pot vedea în »activitate«, decât tot o politică de frase.

Azi cei mai mulți identifică politica de »activitate«, cu abandonarea pasivității și intrarea Românilor în parlament. Da, numai cât: intrarea în parlament nu e *fiinta* politice de »activitate«, nu e singurul ei scop, ci e un mijloc, un instrument, e cel mai bun instrument spre validitatea forțelor noastre,

tre, e arma prin care voim să eluțăm recunoașterea drepturilor noastre...

Și tocmai asta e pricina, că atâția inși și dintre cei cari înțeleg rostul »activității« sunt dușmanii ei: dacă activitatea ar însemna, să întri în parlament, ca pentru tăcerea ta, pentru pasivitatea ta în parlament să tragi leafa de deputat, să ai bilet liber pe căile ferate, putând astfel face voiagiuri politice după plac, cei cari stau azi, dupăcum înzadar vor să facă să creadă și alții, »în fruntea partidului național«, ar fi cei dintâi cari ar abandona »pasivitatea pasivă« afară de parlament pentru »activitatea pasivă« în parlament...

Dar' »activitatea« înseamnă *luptă*, înseamnă să *muncеști* cu vorba, cu fapta, cu puteri îndoite, tot lucruri cari nu-'s pe placul celor-ce în cursul vremii s'au datat să trăiască din munca altora.

Și apoi încă una: prin activitatea parlamentară voim să deschidem cale bărbaților nostri de valoare, voim să deșteptăm încrederea poporului în vitalitatea sa, să deschidem generației tinere terene noue de activitate și în consecuență să punem stavilă unei primejdii ce amenință poporul nostru: primejdii de a-l aduce la sapă de lemn.

Poporul plătește biruri, contribuie la suportarea tuturor trebuințelor de stat, și pe lângă aceea mai trebuie să susțină și o legiune de învățatori, profesori, preoți, advocați ș. a., pe cari pasivitatea îi silește să trăiască de pe spina bietului Român....

Vom continua.

ȘOVINISMUL CEL MAI NOU

Nu se poate contesta, că șovinismul, ce se manifestă în nemărginita iubire de neam, însă e inspirat și de simțul de dreptate, este nu numai îndreptățit, ci e datorință naturală a fiecărui individ.

Fiecare om prin naștere devine fiul unei națiuni; națiunea dară e un concept natural.

Românul născut maghiarisându-și numele, că sunt slăbănogi de acestia, prin cari însă nu noi Români perdem, și afirmând apoi, că el e Maghiar, simplaminte afirmă un neadevăr, că-l desminte natura.

Maghiarul născut afirmând prin România, unde schimbarea de nume, ca mijloc de demoralizare nu există, că el e Român, minte și el, îl desminte natura.

Numai iubirea, adorarea națiunii sale proprii e șovinismul adevărat; deci la astfel de rătăcii nu poate fi vorba decât de un șovinism mincinos, mai bine zis nu poate fi vorba de șovinism, ci de o simplă — minciună.

De aci se vede mai clar ca lumina, că pretinzând concivii maghiari ori unele oficii, ba tocmai și unele ministere, că subordinații lor nemaghiari să-și schimonosească numirile lor strămoșești, pretind dela ei să se pună în contradicție cu natura! Să păcătuiescă contra dreptății!

Și totuși cetim zilnic elogii peste elogii la adresa unui și altui maghiarisător de nume!

Par'că starea naturală cu 5 pite s'ar putea schimba?!
Acestes lucruri torțate, deci fără basă solidă.

Acest soi de șovinism e un lucru imoral.

Cetim acum într'un ziar fruntaș maghiar, despre un nou soi de șovinism, ce ar dori acest ziar a răspândi prin simurile maghiare.

Acesta ar fi: șovinismul mare!
Exemplul îl caută și îl găsește la strămoșii nostri, la Romani.

Arată, câtă fală și mândrie, cât șovinism, zicem noi, nobil, a fost în cuvintele: »Romanus sum civis!«

Recunoaște că: Roma nu și-a răspândit limba cu mijloace de sfortarel ei a impus cu superioritatea sa culturală națiunilor din imperiul roman.

Drept are. Roma la astfel de sfortări nu s'a demis; romanizarea numelor personale nu a considerat-o de un mijloc de înmulțire; acest procedeu de valoare negativă a fost la strămoșii nostri necunoscut cu desăvârșire.

Bine ar fi, dacă obștea maghiară ar asculta în privința aceasta cuvintele ziarului semioficios.

Durere însă, până-ce maghiarisarea numelor se consideră de un »merit patriotic«, puține prospecte poate avea »Budapesti Hirlap« că va reuși cu teoria aceasta mai nouă a șovinismului mare!

Mai are și alte dorințe semioficiosul, cari acolo se concentrează, că cultura maghiară ar trebui să se ridice la o înălțime colosală, ca apoi și Neamțul și Slovaca și Românul să l admire pe Maghiar cu gura căscată și palăria la mână...!

Da, noi admirăm pe cinemerită, dar mirându-ne tot Români rămânem!

Municipalitate.

În anul trecut am semnalat, că Vineri la 31 Maiu st. n. se va ținea adunarea municipală a comitatului Hunedoara.

Am primit și programul cu 123 obiecte puse la ordinea zilei și mai știe D-zeu, câte se vor mai pune în programul întregitor, după cum adecă este în us, pentru obiectele întreprinse și preparate ulterior.

Dacă ne revocăm în memorie curajul și energia, cu care se desbăteau afacerile comitatense prin anii 1877—1885, în frunte cu bărbați ca Hodoș, Borlea, Secula, Truța, Si-

FOIȘOARA

INTOCMIREA OȘTIRILOR ROMĂNEȘTI după legiuirile de acum.

(Urmare și fine.)

Pedepsele oștenilor. Legiuirile militare prevăd pentru cea mai mică abatere pedepse, cari se dau de gradul cel mai mare, celui următor mai mic; în cartea pedepselor este scris anume cât are drept fiecare grad a pedepsii. Pedepsele se impart în pedepse ușoare, adecă acele cari se dau de cătră grade, potrivit drepturilor ce au și pedepse grele, cari se dau de tribunalele militare.

Pedepsele ușoare pentru oficeri și soldați sunt: arestul, pedepsitul face serviciu, dar n'are voie a ieși din oraș; în închisoare, pedepsitul este închis într'o anumită cameră și n'are voie să vorbească cu nimeni.

Pedepsele grele, sunt acelea cari se hotărăsc de tribunalele militare și sunt: închisoarea, degradarea militară, munca silnică pe un timp oare-care, munca silnică pe viață, ear' în timp de războiu, se condamnă și la moarte.

Ca învățătura, ea este împărțită în armată în trei părți:

1) Învățătura soldaților, caporalilor și sergenților;

2) Învățătura tinerilor și sergenților în scop de a se face oficeri;

3) Învățătura oficerilor.

A. Învățătura soldaților, caporalilor și sergenților.

Soldații cari nu știu carte de acasă, învață școala din casarmă și mulți din ei se fac grade în al doilea sau al treilea an; soldații cari știu carte de-acasă învață toată iarna în casarmă toate regulile, datoriile și știința cerută pen ru gradul de caporal, ear' caporalii toate regulile, datoriile și știința cerută pentru sergenți, și unii și alții dau examen la sfârșitul școalei regimentare pentru căpătarea gradului.

B. Învățătura tinerilor civili și a sergenților pentru a se face oficeri.

Pentru facerea oficerilor avem mai întâi două școli militare: una la Iași și una la Craiova, în cari sunt primiți mai întâi feciorii de militari și apoi dacă mai sunt locuri, se primesc și fii de civili, și unii și alții trebuie să aibă cel mult 13 ani, să fi făcut 3 clase de gimnasiu sau liceu pentru a fi primiți în clasa I. a școalei, unde fac 4 ani, adecă isprăvesc știința celor 7 clase de liceu și cea militară trebuincioasă; după isprăvirea școalei cu note bune, trec în alte școli la București.

O parte la școala de oficeri de infanterie, cavalerie și administrație; ear' alta la școala de artilerie și geniu, adecă fiecare se destină școalei și armei spre care are mai multă chemare.

După o învățătură bună de 2 ani, a întregii științe militare, sunt făcuți oficeri cu gradul de sub-locotenenți.

În școalele de oficeri din București, se primesc și sergenții cei mai buni din oștire, cari au carte multă sau au isbutit să o învețe de o potrivă cu elevii veniți dela școlile militare dela Iași și Craiova; deasemenea, sergenții mai pot să se facă d'adrechtul oficeri, dacă vor da examen odată cu elevii școalelor de oficeri, de tot ce au învățat în școală acești elevi și va isbuti la examen. Lucrul este greu, dar' este cu puțință dacă omul este stăruitor la învățătura.

C. Învățătura oficerilor se face în scop de a le completa știința trebuincioasă pentru fiecare ramură de oaste ce și-a ales; așa de pildă: oficerii de artilerie și geniu sunt obligați a mai învăța 2 ani în școala de aplicație; cei de cavalerie 9 luni în școala de cavalerie, ear' pentru formarea oficerilor de stat major trebuie să învețe 2 ani la școala superioară de războiu, căreia îi mai zice și Academia militară; în școala asta ori-ce oficer al oștirii, locotenent sau căpitan, netrecut de 35 de ani, poate intra dacă are învățătură multă și este deosebit de destoinic în trebile oștirii și deosebit de cuminte în lume.

Intocmirea amănunțită a oștirii pe arme, regimente și servicii militare.

Armata noastră cuprinde:

Infanteria

34 Regimente de infanterie a 3 batalioane;
34 Batalioane de milițieni;
8 Batalioane de vânători.

Cavaleria

11 Regimente de călărași;
6 Regimente de roșiori;
3 Escadroane de geandarmi călări;
5 Escadroane de tren.

Artileria

12 Regimente de artilerie de câmp;
2 Regimente de artilerie de cetate.

Geniu

2 Regimente de geniu.

Trupe adjutătoare

5 Companii sanitare;
5 Companii de subsistențe;
5 Companii de administrație;
5 Depozite de echipament;
4 Ateliere de facerea hainelor.

Marina.

Se compune din două divisi: Divisia de Mare și divisia de Dunăre, fiecare având vapoarele necesare de războiu.

mionaș, Prot. Papiu, Dr. Tincu, Pap Teodor, Samuil Pop și mulți alții, apoi suntem siliți a recunoaște, că șirul combatanților obiectivi, Români, azi sunt reduși la mai puțini, ca atunci.

Purtătorii luptelor de-acum din punct de vedere românesc, abia sunt în acest mare comitat, cu 96% Români, d-nii Francisc Hosszu Longin, Protopopul Damian, Dr. Alexandru Hosszu, Dr. Silviu Moldovan, Alexandru Moldovan, Dr. Aurel Vlad și redactorii acestei foi.

Causele acestui regres și lipsă de combatanți este:

1. Că la alegerile reprezentanților municipali slujbașii mici și mari aplică cele mai neomenești presiuni asupra alegătorilor, iar aceștia sunt lipsiți de o conducere adevărat românească și mai curând sunt aplicați a da crezământ promisiunilor mincinoase: că atare solgăbiru, notar și slujbaș comitatens mai mult poate ajuta comunelor și locuitorilor aceluia, decât un preot, protopop, învățător, avocat sau alt inteligent român, care are și inimă și voință a apăra interesele mulțimii acestui comitat.

2. Celor mai mulți alegători nici prin minte nu le trece, că reprezentanții aleși în adunarea comitatului au drepturi însemnate și pot micșora multe sarcini, sub a căror greutate și așa geme poporul plătitor de dare, fără de a trage toloasele, cari le mistuesc chiar slujbașii aleși de ei, nu numai, fără acolo este locul cel mai potrivit a descoperi fărâdelegile, cari se fac contra comunelor și singuraticilor locuitori, tot în paguba lor.

3. Contribuenții ei înșiși nu îngrijesc de timpuriu, când se fac conscrierile membrilor viriliști, ca să fie luați în listele, cari le compun oficiile comitatului, pe temeiul datelor de dare, ce plătește unul și altul, în fine:

4. că unii slujbași și alți nechemati, se îmbulzesc a fi aleși pe motiv, că sunt Români, aceștia sunt totdeauna cei mai slugarnici și cei mai mari contrari ai alegătorilor lor, afară de pururea credinciosul președinte al sedrii orfanale, pentru-că ei, sormanii, votează contra voinței lor și contra intereselor comunelor, cari i-au trimis și pentru-că în fața stăpânirii lor, alta nu pot face, sau dacă s'ar încumeta să o facă, o pățește ca și alții din tagma lor, mai sunt câți-va slujbași aleși, cari venind atare obiect la dărîmarea prin votisare, îi vezi cum umflă una din cele cinci uși ale salei de ședință, aceștia însă sunt puțini, și te cuprinde și risul și mila de a lor reprezentare fricoasă.

Cu privilegiul alegerilor, ca și cari se vor face și pe la finea anului acestuia, ar fi bine, atari de obligați, să se retragă ei de ei, sau să li-se spună verde, că de atare reprezentare poporul nu are lipsă.

Municipiul Hunedoara și reprezentanții

Numărul soldaților și oficerilor fiecărui regiment sau corp, în timp de pace este hotărît prin buget, iar cel pentru războiu printr'un regulament zis de mobilizare, care se ține secret.

Sfârșind cu arătarea pe scurt a întocmirii oștii noastre, întocmire care cred că trebuie cunoscută de ori-ce Român și mai cu osebire de ori-ce învățător al neamului românesc, voi arăta altă dată: »Ce rost are războiul în lume«.

Căpitan S. Leonte,
dela minist. de războiu.

POESII POPORALE.

Arde para focului
Pe munții Tirolului
Și mai demult să fi arsă
Că răgute n'ar fi trasă.

Vai săracile răgute
Când au trecut peste munte,
Nu puteau trece de multe,
Când au venit înapoi
N'o venit numai vre-o doi.

Bate Doamne Neamtu'n curte
Că m'a coborât din munte
Și m'o pus între răgute,
Mi-o tăiat p'ru din frunte
Și mi-o dat pușcuța-n brațe
Na copile și te n'vață!
Ziua m'e 'nvăț a pușca
Și noaptea-n șilboc a sta.

români de odinioară erau neîntrecuți în ale luptelor; dacă fiecare învățător, preot și inteligent ar desluși alegătorilor, cu privilegiul alegerilor municipale, cari sunt datorințele celor aleși, a bună-seamă am reocupa earăși locul avut. Acum trebuie să recunoaștem, că comitatul Caraș-Severin ne-a întrecut, după-cum am văzut din luptele purtate, cu atâta demnitate, din partea reprezentanților români în zilele trecute.

Programul vast și cu raportul vicecomitetului, care nu ni-'sa comunicat până acum, a bună-seamă ar trebui să fie desbătut, nu în o ședință grabnică, fără cel puțin în 3—4 zile.

Incheiem, cu acea dorință, ca membrii viriliști și aleși să participe în număr cât de mare și fiecare să-și fie de datorință a lua cuvânt acolo și atunci, când interesele românești o pretind.

La revedere așadar' în 31 l. c. la adunarea municipală!

„ARDELEANA“

Din an în an să răresc acei bărbați cari la anul 1884 pătrunși de iubirea de neam adevărată, apoi având în vedere emanciparea elementului român de sub influința capitalului străin, au inițiat înființarea acestui institut economic, a cărui veste de »ciuhă« s'a dus departe peste hotarele acționarilor, în urma multor isprăvuri netrebnice și chiar contrare cu însăși legea comercială.

Bine ar fi, ca o peană chemată, însă nu simbriașe, să facă istoricul adevărat și neparțial, cum și sub ce fel de împrejurări greoaie s'a putut da ființă acestui isvor de bunăstare, ale cărui prisosuri, menite a ajuta tot numai elementul alcătuitor, vail necorespunzător s'a folosit și puține sunt rezultatele produse în ale înaintării noastre pe vastele terene, cari reclamau ajutor și ale căror efecte binefăcătoare aveau să reverse din belșug binecuvântare asupra inițiatorilor, urmașilor aceluia și mai cu seamă asupra clientelei contribuitoare, care din agonisitul său a concurs direct și cu dragă inimă la înavățirea acestui institut, devenit »ciuhă«, în urma conducerii monopolizatoare a unui clic fără suflet.

Motivul?

a) Lipsa de bărbați adevărat valoroși, cari înainte de toate, au în vedere binele de obște a semenilor lor, mai presus de interesele lor private și de clicărie, dovedite de atâtea ori în mod compromiștor și vrednic de urgie generală;

b) Lipsa de control în modul de administrare a institutului, al cărui director executiv totdeauna s'a nuzuit a alege atât în di-

Bate Doamne, bate rău,
Pe maioru din Brașeu
Că m'a dus din satu meu
Pe unde nu cunosc eu,
Și m'a dus din casa mea,
Nu cunosc pe nimenea,
Fără frunza și iarba
Care-i și prin țeara mea,
Făr' luna și soarele
Că ele-s surorii.

Când țiu-o fi mândruță dor
Fă-mi cămașa de fuior
Și mi-o coasă cu meită
Și-o trimite la Bistriță,
La Bistriță-om face carte
Și-om trimite la Orade,
La Orade-om pune ruji
Și-om trimite-o pân' la Cluj.

Cântă cucul la Făget
Rămâne-re-ai sat secret,
Cântă cucu 'n măr gutăiu
Rămâne-re-ai sat pustiu.

Cătănire-ași fără frică
De mi-ar fi drăguța mică
Drăguța mi-i mărișoară
După feciori să omoară.

Cântă cuce, când ti duce
Să ne prindem frați de cruce,
Că și eu sunt ducător
Colo-n luna lui cupțor,
Tu-i merge pe sus cântând
Io-i merge pe jos plângând.

reciune cât și în comitetul de supraveghiere, bărbați lipsiți de cunoștințele cele mai primitive de comptabilitate și peste tot neprițepuți în ale datorințelor lor, cari după tenorul vast al legii comerciale, nu au chemarea numai de-a visita conturile speciale, purtate cu conștiință recerută, de altcum, din partea funcționarilor calificați și cu caractere mai presus, decât a multor membrii direcționali și supraveghietori, fără și modul, cum adecă să rezolvează afacerile institutului peste tot, ceea-ce nu este limitat, având a se extinde în toate amănunțele aceluia;

c) Intenționată ascundere, nu numai dinaintea acționarilor, dar chiar și dinaintea unor membrii de direcțiune și a comitetului de supraveghiere, a obiectelor de pertractat și mai cu seamă, a unor lucruri mai însemnate, cari au tăiat mai atund în dezvoltarea institutului, pentru a căror discrețiune să luau și declarații formale dela unii și alți membrii, pe jumătate adicți ai cliciei, sub pretext, vezi Doamne, că nu-i bine să se știe una și alta, firește tot lucruri și afaceri, cari au fost împreunate cu diferite spese sau venite, mai mari sau mai însemnate, ca și cari s'au dovedit și în adunarea generală din anul 1900 și a. c., cu cuvinte puține: suprimarea cunoștinței de cauză;

d) Alungarea aceluia membrii din direcțiune, comitet de supraveghere și persecutarea funcționarilor, cari s'ar încumeta a profesa ideii, novis ri sau ori-și-ce modificări, fie chiar și salutare pentru institut sau clientelă, dacă acelea sunt cumva opuse vederilor infalibile ale directorului executiv, sau nu au mâncat numai dela ei;

e) Eschiderea celor mai competenți bărbați dela guvernarea institutului, cari au și putere intelectuală și mai presus de toate, nu sunt aplicați a juca rol de mameluci, clicărie și nu cunosc cultul personal, care degenerază până la idololatrie, și în fine;

f) Comoditatea, împărecheată cu grandomania, de care suferă în măsură ne mai pomenită directorul executiv, în urma îngrămădirii cu laude, din partea penelor simbriașe, de aici și alte locuri, apoi seducerea poporului, cu fel și chip de scornituri neadeverate, însă măgulitoare pentru el și despectatoare pentru toți ceialalți inteligenți, cari din punct de vedere național, au prestat cu mult mai mult cauzei române, decât valorează sumele votate, cu atâta emfasă, și imprăștiate fără sistem, din partea institutului »Ardeleana«, la propunerea plină de fudulie a lui.

Am putea enumera încă multe motive, cari toate contribue la stagnarea acestui institut-ciuhă, căruia nemeritată laudă și posaune i-se fac de simbriașii din »Tribuna« și »Tribuna Poporului«.

Lucruri speciale vor urma în continuare, poate, că unul câte unul înșirat, vor da material îndestulitor pentru compunerea analelor acestui institut, la un anumit jubileu.

Un lucru recunoscut e, că »Ardeleana« nu se conduce sub acele auspicii și idei exprimate de înființatori la anul 1884, iar bărbații de odinioară să răresc parte prin moarte și parte prin delaturarea lor, pe motive, că cei vechi știu cu siguranță, că institutul »Ardeleana« nu s'ar înființat numai de Dr. Ioan Mihai, care tare puține acții a luat la început și numai mai târziu, văzând rentabilitatea pentru propriile sale interese și ale neamului său, a introdus un oare-care monopol la a 2—6 emisiune a nouelor acții.

Adecă zicala aceea: »Măncând i-a venit apetitul«.

CORESPONDENȚA

M.-Radna, 4/17 Maiu 1901.

Preanorate d-le Redactor!

Vă rog a da loc în prețutul ziar ce-l redactați, următoarelor:

Ziua de 3/16 Maiu este o zi însemnată în viața noastră națională, dar' durere, căci vedem cum din zi în zi generațiunea mai

tină tot mai puțină însemnată li dă; ba hotărît zic, că sunt mulți cari nici nu știu când trec peste ziua de 3/16 Maiu, până când colea la 2/15 Martie să-i vezi numai cum se însuflețesc.

Așa a fost și pe la noi, până când a adus D-zeu pe harnicul avocat Dl Dr. Morariu, care apoi a început a lucra într'acolo, ca să dea altă direcțiune, dând exemple vii în mai multe rânduri, că cum trebuie să ne iubim neamul și cum să cade să cinstim memoria aceluia, cari dacă li-s'au cerut și viața și-au jertfit-o pentru binele poporului nostru.

În urma direcțiunii arătate de D-sa, am serbat și noi tinerimea din Radna, Lipova și jur, ziua de 3/16 Maiu, cum să cade fiește-cărui Român adevărat, unde dl Dr. Valeriu Morariu a ținut un toast plin de expresiuni alese, »pentru binele și înaintarea poporului Român«, așa că fiecare cuvânt, îți dădea să înțelegi mult.

Că cum își iubește neamul l'am văzut în mai multe rânduri. Așa la constituirea despărțământului »Lipova, Radna, Siria și Murăș« a asociațiunii »Astra«, l'am văzut cum a lucrat pentru ca să reușască cât mai bine. Ce a fost urmarea ostenelelor s'a văzut. Pentru ostenele prestate adunarea l'a ales cu aclamație în comitet.

Zic multe a făcut în interval așa de scurt și face zi de zi mult bine poporului din jur. Până a nu veni D-sa aici, poporul era tras pe sfoară și de unul și de altul, fără-ca să-i facă ceva ispravă.

E știut, că tot muncitorul își are plata sa după muncă; așa și dl Dr. Valeriu Morariu, căci nu numai Românii, dar și străinii îl recunosc și de avocat la culmea chemării sale. Țeranul când are lipsă de sfat juridic în trebile sale îl auzi zicând: »Mă duc la Radna, la Dl avocat cel vestit«, și într'adevăr ia și mers vestea.

Ca unul care cunoaște bine sârăcia bietului popor din jur, apoi într'adevăr e un bine D-sa pentru popor. Nu-i omul acela, ca și cum era învățată nația, că dacă ti trece termenul și n'a plătit atare pretensiune judecată, apoi să meargă să-l jucuțască. D-sa face tot posibilul, ca în năcazul clientului să fie cât se poate de puține spesele. Toate acestea le dovedește cancelaria D-sale, care într'adevăr se poate numi de cancelarie advocațială.

Să dea D-zeu, ca să avem mulți ca și dl Dr. Valeriu Morariu.

„Frunzulică“.

Teresa de Mocsonyi născ. Horváth de Zalaber în numele seu precum și în numele copiilor: Catarina, Eugenia, Petru, Alexandru iun. și Ionel; al cumnatului Alexandru de Mocsonyi și al soției lui Helena născ. Somogyi de Gyöngyös; al vărului Zeno Mocsonyi de Foen și a fiului Antoniu, și în numele tuturor rudeniilor dă de știre cu inima frântă de durere, decedarea mult iubitului și neuitatului ei soț, resp. tată, frate, cumnat, văr și unchiu a dlui

Eugeniu de Mocsonyi,

care în 13/26 Maiu a. c. sara după o scurtă suferință în anul 56 al etății sale și în anul al 19 al fericitei sale căsătorii și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului.

Rămășițele pământesti ale scumpului decedat vor fi sfințite în 16/29 Maiu în mausoleul familiei de Mocsonyi la Foen după ritul gr.-or. și tot acolo vor fi puse spre odichnă eternă.

Parastasul se va celebra în 24 Iunie (7 Iulie) la Foen, Căpâlnaș și Birchiș.

Fie-i țărîna ușoară și memeria binecuvântată!

NOUTĂȚI

— **Adunarea generală a Asociațiunii** se va ține în ședința comitetului central, adusă în ședința dela 22 n. l. c., la 21 Sept. n. și zilele următoare în Sibiu, ear' nu în Lipova, cum au fost cerut frunțașii de acolo, și acum din cauze neprevăzute au respins-o.

— **Tricolorul.** »Deșteptarea« din Cernăuți ne comunică următoarele date interesante, cu privire la tricolorul național: »In catalogul obiectelor din arsenalul i. r. vienez, pag. 302, capitolul »Zweiter Waffensaal«, la numărul 362 sub rubrica: »Schaukasten, enthaltend Fahnen- und Standartenbänder aus den Jahren 1853 bis 1857, und zwar: — »Zwei Fahnenbänder des 13. Rumänen-Banner-Grenz-Infanterie-Regiments vom Jahre 1854«.

Steagul constă din 3 panglice:

a) pe cea roșie se află inscripția:

»A lui Romul vitejie
Intre noi Români se fie«.

Caransebeș, 30 April 1854;

b) pe cea galbenă:

»Cu cinste vom trăi și muri, amin«,
pe o parte, ear' pe cealaltă:

»Ne jurăm pe Dumnezeu cel atotputernic«;

c) ear' pe panglica albastră stă inscripția,
»Avere și sânge pentru împăratul nostru«.
Caransebeș, 30 April 1854.

Tot în acel catalog, pe aceeași pagină: ceva mai jos, aflăm: — »Drei Fahnenbänder, dem 50. Infanterie-Regiment verliehen 1855 von Erzherzogin Sophie, von der Fürstin (Hospodarin) Elisabeth Stirbey von Rumänien und der Fürstin Aurora von Thurn und Taxis«.

Pe panglica vineție dăruită de princesa Elisaveta Știrbei din România este o stea frumoasă, în formă de coroană, cu cruce de-a-supra, ear' la mijloc tricolorul românesc în toată mărimea sa, și anume sub coroană în direcție orizontală sus roșu, la mijloc galben, jos albastru. Panglica poartă inscripția:

»Pentru împăratul onoare la

și

»Trăească Elisabeta« României.

Toate inscripțiile acestea sunt în limba română.

— **Informațiune.** La 20 Maiu, sârbătoarea Rusaliilor, având să se desvâlească la Gratz, monumentul comemorativ al regretatului naționalist și profesor George Candrea, comitetul de inițiativă a stabilit următoarea programă a sărbătorii:

Dimineața orele 9^{1/2}.

I. Parastas, oficiat de un preot român, venit anume în acest scop.

Orele 10^{1/2} a. m.

II. Solemnitatea desvâlerii monumentului, în asistența întregii colonii române din Gratz, și a delegațiilor venite din diferite centre românești. Cu această ocaziune se vor pronunța discursuri și se vor depune mai multe coroane.

Seara orele 5^{1/2}.

III. Ședință festivă în memoria lui George Candrea.

La orele 7^{1/2}.

IV. Masă comună, la care se vor citi telegramele și scrisorile de ocazie sosite din patrie.

Domnii, cari voesc a lua parte la această românească sărbătoare sunt rugați a se anunța dlui Drd. Valer Popescu, (Allgemeines-Krankenhaus, Gratz), pentru a se putea lua unele mici dispozițiuni înainte.

Profităm de această ultimă ocaziune pentru a ruga pe puținii domni în întârziere cu listele să le înapoieze de urgență, cu orice rezultat.

Anunțăm în același timp că după aceasta sărbătoare, comitetul de inițiativă va scoate o broșură, cu o amănunțită dare de seamă asupra întregii gestiuni financiare, și pe care o va distribui la gazete și la toate persoanele cari au subscris sume.

Pe cât suntem informați, monumentul acesta se va desvâli cu o deosebită pompă. Până acum și-au anunțat sosirea delegații din de studenți români, dela universitățile din Viena, Cernăuți, Cluj, Pesta, Leoben, Munich Lipsca, Zürich și București.

— **Curs de stupărit în Cugir.** Învățătorul dirigent dela școala comunală din Cugir, odinioară grănițerească, dl Ioan Muntean, face cunoscut, că dela 23 Iunie până la 6 Iulie st. n. a. c. va deschide un curs practic pentru stupărit.

Condițiile sunt, cuartir, cost bun, a 2 cor. la zi, instrucție gratis.

În anul trecut a făcut o modestă încercare, adecă a deschis un curs de stupărit și pomărit, la care au luat parte 15 învățători, 2 preoți și 1 măsar, care a succes intru toate.

Ministrul cultelor din România a trimis 8 învățători la curs, din deosebite județe, pe cari instruându-i pe deplin, la fine i-a provăzut cu câte-o coșniță completă și cu alte instrumente ce s'au lucrat acolo.

În foile din România s'au publicat rapoarte foarte frumoase despre curs, formându-se stupăriți, unii umblă prin județe, fiind conferențe în ale stupăritului.

În județul Muscel se întemeiază o stupărie sub conducerea unui învățător, care a fost la curs.

Dl învățător Muntean merită laudă pentru răspândirea acestui ram economic.

— **La universitatea din Cluj** este a se ocupa un post de profesor pentru filologia maghiară. Leala anuală a unui profesor ordinar este de 5000 cor. și 1120 cor. relut de cuartir, a unui profesor extraordinar 4000 coroane și 800 coroane relut de cuartir. La acestea se mai adaugă cuincuenalele de 800 cor. pentru un profesor ordinar, și 400 cor. pentru unul extraordinar. Petițiile se înainteză până la 31 Maiu n. a. c.

— **Necrolog.** Primim următorul anunț funebru: Societatea academică »Junimea«, pătrunsă de adâncă durere, aduce trista știre despre încetarea din viață a membrului ei emeritat, a Domnului Tit cav. de Cuparencu, notar c. r., care după un morb greu și îndelungat a răposat în Domnul, Vineri în 17 Maiu. Inmormântarea scumpului decedat va avea loc Duminecă în 19 Maiu a. c. la 2 ore p. m. în Storojineț. Cernăuți, în 18 Maiu 1901. Fie-i țărâna ușoară!

— **Comunicare.** Oficiul postal reg. din loc din nou ne reaceară, a aduce la cunoștință publică, că direcțiunea postală din Austria și Germania în rînduri a atras atențiunea asupra nefrancării cuvenită a corespondențelor, ce se expediază din Ungaria în Austria și străinătate.

Causa acestor francări smișite se atribuie împrejurării, că publicul nu ia în băgare de seamă schimbarea tarifului intrat în praxă la 1 Ianuarie a. c., întrucât corespondențele expedate în Austria se provăd cu marce de 20 respective 5 fileri și acum.

Pentru conformarea publicului din nou îl sfătuim, că epistola simplă pentru străinătate se franchează cu 25 fileri, ear' corespondența 10 fileri; pentru Austria, Bosnia, Herțegovina, Germania și Montenegro epistola cu 10 fileri și corespondența cu 5 fileri.

Aceasta pentru încunjurarea neplăcerilor și a plății taxei întregitoare prin adresați.

Erllich m. p., șef de oficiu.

— **Petrecere de vară.** Antistia bisericăscă a parohiei gr.-cat. din Iclodul-mare invită la petrecerea de vară, ce se va arangia cu ocaziunea adunării generale a »Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din jurul Gherlei« în odorul parohiei gr.-cat. din Iclodul-mare, la 4 Iunie a. c. st. n. Venitul curat este destinat în folosul corului nou edificat în biserica de acolo.

— **Mirele sortitor.** Un medic din New-York caută să-și dea de nevastă prin un mod ne mai pomenit. El anume la un tîrg ce s'a ținut, a sortit printre toate femeile, afară de cele schiloade, câte un los cu 5 dolari, cu condiția, că ceea-ce va câștiga cu el la loterie, aceea li va fi nevastă și va împărți cu

el câștigul. Speranța lui, că va vinde vre-o 2—3000 de losuri, s'a împlinit. Tragerea va fi în curînd. Acuma fiecare bucătărească din New-York așteaptă să se facă d-na Doctor.

— **Concert.** Corul mixt din Romos are onoare a Vê invita la Concertul ce se va arangia din incidentul primei adunări generale a »Reuniunii Economice«, care se va ține la 3 Iunie n., adecă a doua zi de Rusalii în Romos.

Program: 1. »Ce faci Ioano?«, cor mixt de G. Dima. 2. »Foie verde pup de crin«, cor mixt de T. Popoviciu. 3. »Mama Anghelușă«, cor mixt de T. Popoviciu. 4. 1 »Cuartet«. 5. »Zis-a badea«, cor mixt de Musicescu. 6. »Stăncuța«, cor mixt de Musicescu. 7. »Cuartet«. 8. »Lugojana«, cor mixt de I. Vidu.

Inceputul va fi după jausă de 1 oră la finea ședinței. Venitul curat: jumătate în fondul »Reuniunii Economice«, jumătate în fondul școlii gr.-or. din loc. Prețul intrării de persoană 60 fileri. Invitări speciale nu se fac. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

— **Onorarele medicilor în America.** Judecătoria din Pennsylvania va statori în curînd marginile peste cari nu este permis să treacă pretențiile medicilor. Dr. W. B. Browning din Filadelfia și-a înaintat conta pentru tratarea senatorului Christopher M. Magee, nu demult răposat în Pittsburg. Pretenșiunea lui totală, pentru-că l-a tratat timp de 21 luni, e de 190.000 dolari, aproape un milion coroane. Și el susține, că această sumă nu e deloc prea mare, fiindcă afară de tratările de-acasă, el a însoțit pe bolnav și la Hot Springs și Ocean Grove, socotind pentru cea dintâi călătorie 12.000 dolari, ear' pentru cea din urmă 17.000. El are mărturie, că fiecare vizită i-se remunerează cu 20 și 40 dolari.

— **Operația unui puiu de cătră o fetiță.** Dl învățător Alexandru Iovan din Hondol ne trimite spre publicare descrierea următoarei operații foarte curioase: Luni, la 13 l. c. am observat, că dintre niște pușori de găină ce avem mai mari, doi sunt fără voe, sperliți, și cu aripile lăsate în jos, ear' cu ciocul se propteau pe pământ și astfel stăteau. Nu după mult timp, tot în acea zi, unul dintre acești pui cade deodată jos și moare; îl caut să ved ce i-a lipsit, gușa îi era plină și vițoasă și deci nu-mi puteam da cu socoteala ce se fi fost cauza. Ceva și mai târziu, tot în acea zi, ved că se lasă de tot jos și al doilea pușor, care deasemenea avea gușa plină și vițoasă. Atunci ce-i vine în minte ficei noastre? ved că ridică pușorul de jos și cu foarfecile se încearcă și îi taie pelea de pe deasupra, precum și pielea gușei, ca să vadă ce i-a fost? Scoate însă din gușa pușorului miezuri de pâne moale și caș, după-cum se vede că aflase prin culină și mâncase bietul puiu. În urmă, după-ce-i curăță gușa bine de această încărcătură, îi coasă pielea tăiată cu ață, și îi toarnă pe gură puțină apă curată și apoi îl lasă în voia lui! Eram foarte curios, ca să ved la ce rezultat va ajunge fica noastră cu operația ei? Curiositate! Mai de cu seară, venindu-și pușorul în fire, am văzut că se alătură la ceialți și cu ei dimpreună se apucă de mâncare, și încă voios, ca și când nimic nu i-s'ar fi întâmplat. Prin urmare operația cu scoaterea aluatului și a cașului din gușa pușorului a succes pe deplin, și astăzi acest pușor trăește și este deplin sănătos, numai cusătura îl mai arată că el a fost și operat.

— **O mare senzație** a produs între societatea înaltă din Londra un proces de divorț, care s'a petrecut mai zilele trecute. Sir Reginald Beauchamp, aflând că femeea sa i-a devenit necredincioasă, și întreține relațiuni de dragoste cu marele financier și membru al parlamentului de Glasgow, Mr. Hugh Watt a înaintat divorț, aducînd astfel de dovezi contra vinovăției femeii sale, că jurății după o pertractare de mai multe zile, n'au putut să aducă altă sentență, decât să recunoască vinovăția temei, și pedepsind în urma aceasta și pe Mr. Watt cu 10.000 mărci despăgubire

pentru Sir Beauchamp. Această pedeapsă a fost cea mai aspră dintre câte s'au adus până acum de cătră vre-o judecătoria engleză în astfel de casuri. Suma aceasta însă Sir Beauchamp n'a voit s'o primească, ci a dat-o femeii sale, pentru-ca eventual să se poată susține pe viitor cu ea.

— **Un atentat de dinamită nîmicit.** În Behringhausen (cercul Brilon) mai mulți muncitori au dat în drumul lor peste vre-o 14 patroane de dinamită, legate laolaltă lângă o promenadă cu praf de mine, precum și o sfoară aprinzibilă. Aceasta din urmă a fost aprinsă și ear' stînsă, prin ceea-ce explozia, care ar fi produs panică în tot satul, s'a nîmicit. Poliția punîndu-se în urma făptuitorilor a scos la iveală, că atentatul a fost pus la cale de un bătrîn vîduvoviu, care și-a luat de nevastă o fată tină; aceasta însă l-a părăsit din cauza tratării rele, ducîndu-se la părinți acasă. Bătrînul, dimpreună cu cei doi feciori ce-i are, cari încă au fost amestecați la atentat, sunt deținuți.

— **Cleptomanie incurabilă.** Intr'o parte de oraș a Parisului ordineză un medic de nervi, al cărui succes asupra cleptomaniei este cunoscut în întreagă Franca. Nainte de câteva zile s'a dus la el un domn foarte elegant, care s'a recomandat de N. N. S. din cutare parte a orașului, spunîndu-i că și-a adus fata, pentru a o cura de cleptomanie, dîndu-i totodată ca onorar 600 de franci. După acestea s'a dus, ear' fata dimpreună cu guvernanta au rămas sub tratarea medicului. Durere însă, că aceea n'a avut nici un efect asupra cleptomaniei fetei, căci a doua zi deja a dispărut, luînd cu sine și hîrtii de valoare în sumă de 23.000 franci. Medicul, se înțelege, a crezut că fata s'a dus deadreptul acasă, de-aceea a grăbit și el spre locuința ei. Care nu-i fu însă mirarea, când în loc să dea față cu dl de mai sus, stă față în față cu unul de tot strein. I-a venit atunci îndată în minte, că zeu el a avut spre vindecare o fată ce pătimește de cleptomanie și încă de soiul cel mai periculos, pe care el însă cu toată știința lui n'o putea cura, decât poate dacă va pune judecătoria mîna pe ea și o va ține la răcoare.

— **Și-a împușcat soția.** În Repta, cercul Tornovitz, un muncitor, anume Schleppe Mazur, a primit la plată în loc de 30 mărci, numai 15, cu observarea, că restul s'a dat muerii sale, pe care el o lasă să flămînzească. Muncitorul mîniîndu-se foc pentru aceasta, s'a dus și și-a cumpărat un revolver cu care și-a împușcat nevasta, ear' pe soacră a bătut-o grav; după aceea a dispărut.

— **Două mueri omorîte de fulger.** O nenorocire înfricoșată s'a petrecut la 10 Maiu n. în Neusiedl, l. Zaga. După amiază pe la 5 ore a trecut peste acea localitate o grea tempestată. Oamenii au lăsat lucrul câmpului și două femei, Teresia Huber și Elisabeta Sperk, mergeau cu sapele în spate cătră casă. Când au fost aproape să ajungă în curte, s'a auzit deodată între fulgerături o mare detunătură și amîndouă femeile au rămas moarte pe loc. Ambele au lăsat înapoi familii grele.

— **Omoritorul Regelui Umberto, Bresci,** s'a sinucis în închisoarea din Santo Stefano. Odaia, în care el a fost internat, abia încăpea un pat și un scaunenciu, ear' lumină avea foarte puțină, și era anume numai pentru el zidită și încunjurată de zid înalt. Peste zi strujacul și perina umplute cu paie, pe care durmea noaptea, erau scoase afară, așa că el era silit să petreacă ziua mai mult în picioare și șezînd pe scaunenciu. Prin fereastra care îi da lumină el putea fi observat la tot pasul de păzitorii sei, cari totdeauna stăteau cu arma plină. Timp de plimbare a avut numai 1 oră pe zi. Cerînd el de cetit, i-s'a dat biblia, pe care însă a aruncat-o la pământ, și astfel i-s'a luat napoi. Urîndu-i-se de astfel de viață, într'un moment dat, s'a spînzurat cu un giț ce și l-a făcut din hainele proprii. Era foarte slab, și medicul temniței a constatat, că cel mult încă un an dacă mai putea suferi asprimea temniței.

— **Un testament original.** De curând a murit în Paris contele de Saint-Quen de Pierrecourt în etate de 83 de ani. Moștenitori direcți n'a avut, și astfel toată averea sa, mișcătoare și nemiscătoare, conform testamentului făcut deja la 26 Noemvrie 1899 rămâne orașului Roven. Testamentul, pe cât e de original, pe atât e de neplăcut eredei; el sună: Eu numesc orașul Roven, în care m'am născut, de moștenitor al averii mele întregi, începând din ziua, în care voi muri; pentru ceea-ce orașului natal îi pun și o condiție, și anume, ca în tot anul să dea un premiu de cel puțin 100.000 franci, celei mai uriașe părechi, însoțite, ca zestre. Atât bărbatul cât și femeia, trebuie să fie cu mult mai nași ca un om normal și să se constateze de medic că sunt deplin sănătoși. La casa s'ar afla câte o astfel de păreche, zestrea de 100.000 franci este a se împărți egal între dînșii, în ziua cununiei lor. Orașul Roven de sigur că va accepta acest testament, deoarece-avea toată a contelui valorează 10 milioane franci. Afară de aceasta a mai lăsat 160.000 franci econoamei sale. Familia Saint Quen este de o nobile străvechie și se ramifică în mai multe direcții. Acei domni de Pierrecourt au avut pe contele, de care este vorba șef. El s'a născut la 1819 și s'a căsătorit în 1858 cu verișoara sa Alexandrina Le Rourx d'Ignaville, care a murit înainte cu câțiva ani. Numele Pierrecourt se amintește și în suita bastardului Wilhelm, cu ocaziuneauceririi Angliei (1066).

— **O sectă curioasă.** În Londra există sub numirea de «Peculiar people» o societate, ai cărei membri nu cred de loc în ajutorul medical, ba îl țin acesta drept un păcat față de D-zeu. Nimic nu-i poate convinge pe acei membri despre aceea, că D-zeu creând omul, și lăsând diferitele morburii, tot el a dat și știința oamenilor, pentru a le putea vindeca. Astfel un tată a lăsat ca 4 copii ai sei să moară, fără a cerca vre-un mijloc medical, pentru ceea-ce a și fost pedepsit. Se zice că numărul lor crește mereu.

— **20.000 lire pentru capul lui Mussolino.** Regimul italian a pus la dispoziția prefectului din Reggio suma de 20.000 lire, pentru cei-ce vor prinde pe modernul Fra Diavolo, care s'ar afla în Calabria. Două campanii de soldați și 100 carabinieri s'au pus în urmărirea lui.

— **O volbură satirică.** Foaia «Magazin Pitoresque» istorisește drăguța poveste din timpul, când Napoleon II. era încă numai president. În călătoriile sa prin Franța de Sud, care a întreprins-o la 1852, pentru a câștiga poporul pentru împărăție, a venit și la Bordeaux, acolo i-s'au făcut pentru primire mari pregătiri; prefectul între altele a făcut și o poartă triumfală, deasupra căreia sta un inger păzitor și o cunună de scumpie, cu inscripția: «El o merită». Cununa se zice că era să fie lăsată în jos în momentul, când Napoleon va trece pe sub poartă. Nainte însă numai cu câteva momente de trecerea lui, s'a ridicat o volbură, care a rupt cununa, așa, că pe când el trecea pe sub poartă, a rămas numai sfoara cu care a fost întărită cununa, dimpreună cu inscripția dealături: «El o merită».

— **Populația Angliei.** În urma descripțiunii din urmă s'a constatat, că numărul locuitorilor în Anglia și Wales e de 32,525.716, cu 3,523.191 suflete mai mult ca în 1891.

Mulțumită publică.

Stimatul domn Teofil Tulea, notar cercual, cu ubicațiunea în Hunedoara, a binevoit a pune la dispoziția comitetului parochial al bisericii gr.-or. române de aici suma de 80 (optzeci) coroane, în scopul facerii unor trepte nouă de peatră la ușa progadiei bisericii noastre; pentru care faptă marinimoasă i-se aduce și pe calea aceasta mulțumită călduroasă.

Hunedoara, la 27 Maiu n. 1901.

Comitetul parochial.

DIVERSE

Cojocul de samur.

Foaia «Matin» din Paris istorisește următoarea întâmplare hazlie:

A fost odată un jude de tribunal, care avea o nevastă ca o zină. Din cauza ocupațiunii sale prea multă însă, căci, vezi Doamne, toți juzii de tribunal sunt foarte ocupați, n'a putut să jertfească pentru nevastă sa atâta timp, cât pretindea aceea, din ceea-ce a urmat, că ea a început a întreține relațiuni de dragoste cu un prieten al bărbatului seu, căsătorit și el, care, așa se vede, dispunea de mai mult timp liber.

Judele, poate-că simțind ceva, încă și-a văzut de alta, așa că lucrul mergea strună. Cu toate acestea adeseori acele 2 familii petreceau împreună, de minune, atât acasă, la teatru, cât și la câte o petrecere socială, între cunoscuți, ca și când între ei nu s'ar petrece nimic. Nu mult timp după căsătorie, nevasta judeului doria din inimă să aibă un cojoc, și încă un cojoc, știi colea, de samur, deoarece-acele erau cele mai moderne cojocace. Cum se ajungă ea la aceasta? căci de multe-ori se întâmplă, că nu și bărbatul voinște aceea, ce voinște muieroa și cojocul costa nu mai puțin decât vre-o 300 de napoleoni. Ii era deci cam teamă să-și caște gura către bărbat. S'a adresat însă amantului ei, care ca un cavalier galant, îndată i-a dat suma de lipsă. Cu aceasta însă nu s'a făcut totul, căci pentru a putea ea purta acel cojoc, trebuia să știe și bărbatul seu pe ce cale a ajuns la el. E foarte ușor, zise amantul, eu voi spune bărbatului tău, că să cumperi și el un los și să-l joace la loterie, unde sunt ca premii tot felul de obiecte, dintre cari cel mai principal este un cojoc de samur. Zis și făcut, căci judele s'a învoit. La câteva zile primește știrea, că a câștigat primul premiu, dându-i totodată și cojocul, în speranța, că îndată îl va face prezent nevastei sale. Ce a făcut acum judele cu el? Doar i-l-a dat? Nici pomană de-așa ceva! ci i-a trimis amantei sale, ear' nevastei nici nu i-a spus nimic despre câștig. Să fi văzut apoi pe cei doi amorozați cum se uitau unii la alții, vându-se păcăliți.

Lacul Diavolului.

S'a vorbit deja de multe lacuri a căror alimentație de apă este o adevărată taină. Insă poate, din acest punct de vedere, nu este nici unul mai extraordinar decât lacul Diavolului, în partea de miază-zi a comitatului Webster, în Statul Missouri (America-de-Nord). Acest lac este situat în vârful celui mai înalt pisc din munții Ozark și are maluri înalte de câte 15 până la 20 metri. Nu se vede nici un canal de alimentație, nici un rezervoriu și de giur împregiur, până la o distanță de 160 de kilometri, nu există nici o înălțime mai mare.

Și cu toate acestea, apele acestui lac se urcă și se coboară uneori până la deosebiri de nivel de 10 metri.

Acest lac al Diavolului, cum i-se zice în ținut, are o întindere de aproape jumătate de hectar. Călătorul ajunge acolo prin stațiunea Fordland a drumului de fer dela Causas-City la Memphis.

Inălțimea apelor nu este în relațiune aparentă cu ploile, căci se întâmplă, că după ploi mari, lacul se fie foarte scăzut, pe când în vreme de secetă, el se umflă foarte mult.

Adâncimea lacului este de 30 de metri când e scăzut.

Acest lac nu e situat decât la o înălțime de 480 de metri. Aici e de sigur tot secretul existenței lui. Se poate foarte bine ca el să fi primind apa sub pământ dela distanțe foarte mari, de înălțimi mai mari decât a lui.

În tot cazul e un lac foarte interesant și nici un turist nu trece prin Statul Missouri fără ca să-l viziteze.

Doi frați chinezi lipiți.

Frații Lion Leng-Leu și Lion Tang-Sen sunt, după-cum afirmă «La Nature», născuți în Chină la 2 Ianuarie 1887, la Nan-Kong, din o mamă de 20 ani și din un tată de 18.

Fiecare cântărește 30 kilograme, unul înalt de 1 m. 35 și altul de 1 m. 31. Sunt inteligenți.

Unul poate dormi, pe când celalalt e deștept, dar' într'o zi, în glumă, dându-i-se cam mult să bea Wisky unuia, celalalt s'a îmbătat mai rău. Sunt legați în josul pieptului prin o punte de 4 cm. lungime sus și de 9 jos. Deci sunt mai depărtați ca surorile Maria-Rosalina, pe cari, anul trecut, le-a despărțit așa de ușor dl Chapot-Prevost. Acest profesor din Rio-de-Janeiro a propus deslipirea fraților chinezi, dar'... Dumnezeu Khango, prin gura d-lor Barnum și Bayley, a răspuns, că «religia copiilor se opune». Frații chinezi legați unul de altul prin niște șgârțuri ce unesc extremitățile inferioare a celor două sternumi, umblă și aleargă unul lângă altul și probabil că trăiesc mai în armonie ca cele două surori arătate în Paris în 1898.

Pictor și vopsitor român în Orăștie.

Aduc la cunoștința on. public din loc și giur, că primesc ori-ce lucru de pictor case, precum și vopsitorie de fațade, uși, ferestri și tot ce se atinge de această branșă.

Asigur pe deplin pe onorații mei clienți că-i voi servi cu lucru bun și trainic și rog să fie onorat cu comande numeroase.

Cu distinsă stimă

3-3

Nicolau Chiș,
Orăștie (Str. Căstăului).

Sz. 6138—1900. tkvi.

1--1

Árverési hirdményi kivonat.

A dévai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lozsádés Vidéke végrehajthatónak Ruzska Adám végrehajthatást szenvedő elleni 110 kor. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajthatási ügyében az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a dévai kir. törvényszék és járásbíróság területén levő Piski községében fekvő a piski 19 sztkjvben: A † rsz. 43 hrszám. 40 kor., A † 2 rsz. 46 hrsz. 40 kor., A † 3 rsz. 49 hrsz. 40 kor., A † 4 rsz. 61 hrsz. 320 kor., A † 5 rsz. 271 hrsz. 2 kor., A † 8 rsz. 399 hrsz. 461 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy fennebbi megjelölt ingatlanok az 1901. évi június hó 4-ik napján d. e. 9 órakor Piski község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes érték-papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A dévai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1900. évi deczember hó 30-án.

Fábián,

kir. tszéki bíró.

Ce corespunde mai bine vredniciei ocupațiunii?

Tipărituri alese; deare-ce ele sunt cel mai elegant reprezentant al firmei însăși. Unde se află spiritul indeletnicirii moderne — acolo și tipărituri elegante.

Pentru efectuiri de tot soiul de tipărituri estetice și moderne îngrijește: „Minerva” institut tipografic, societate pe acții în Orăștie (Szászváros).

Scânduri și lemne de clădiri!

Subscrisul aduc la cunoștința publică, că am deschis un bogat deposit de scânduri de tot felul, precum și lemne de clădiri de tot soiul, alese după pricepere, în casa mea proprie, aflătoare în Orăștie, strada Căstăului, lângă pod în dreapta.

Arangeat acum, garantez cea mai bună calitate și îmbiu onorațiilor cumpărători material bun și solid, cu prețuri ieftine.

Cu toată stimă

Dumitru Martin,
proprietar și tâmplar.

3—5